

دانشگاه علوم پزشکی اراک
دانشکده پزشکی

پایان نامه

دوره دکتری حرفه ای در رشته پزشکی

عنوان

مقایسه اثر مورفین و اکسی کدون بر درد بیماران شکستگی استخوان اندام ها

پژوهش و نگارش

پوریا رضایی

استاد راهنما

دکتر سید محمد جمالیان

اساتید مشاور

دکتر حسن صلحی

دکتر مهران اعظمی

پاییز ۱۳۹۹

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم که همواره پشتیبان و حامی من بودند

باتشکر و سپاس فراوان از:

از اساتید گرانقدر که زحمات بسیار در این مسیر برای راهنمایی اینجانب کشیدند و پدر و مادرم که همواره حامی و پشتیبانم بودند و کارکنان محترم بیمارستان ولیعصر(عج) و بخش ارتوپدی که همکاری های فراوانی برای به نتیجه رسیدن این طرح کردند. و همچنین تقدیر و تشکر از پایگاه توسعه و تحقیقات بالینی بیمارستان ولیعصر (عج)

چکیده

مقدمه: بیماران اورتوپدی پس از شکستگی های استخوانی و جراحی های اورتوپدی متحمل درد نسبتا شدیدی می شوند که کنترل آن مشکل بوده و می تواند باعث ایجاد عوارض روحی و جسمی و افزایش مدت نقاهت این بیماران گردد و با توجه به کمتر بودن میزان عوارض داروی اکسی کدون نسبت به مورفین و مشخص نبودن دقیق میزان اثر بخشی این دو دارو نسبت به یک دیگر بر آن شدیم تا با مقایسهی اثر مورفین و اکسی کدون در تسکین درد بیماران اورتوپدی و انتخاب بهترین روش درمانی در جهت تسکین این بیماران به کاهش عوارض ناشی از درد در ایشان کمک کنیم.

مواد و روش ها: در یک کارآزمایی بالینی تصادفی سازی شده دو سو کور تعداد ۹۲ بیمار مبتلا به شکستگی اندام به دو گروه تقسیم شدند. در گروه اول تعداد ۴۶ بیمار داروی مورفین به صورت تزریقی و پلاسبوی خوراکی، و در گروه دوم تعداد ۴۶ بیمار داروی اکسی کدون خوراکی و پلاسبوی تزریقی، دریافت کردند. بیماران پس از دریافت دارو از نظر شدت درد بر اساس خط کش VAS در ساعت صفر (قبل از تجویز دارو) و به ترتیب ۳۰ دقیقه، دو ساعت و شش ساعت پس از دریافت دارو بررسی شده و شدت درد در زمان های مذکور (قبل و بعد از مداخله) با هم مقایسه شد.

نتایج: میانگین شدت درد بیماران در بدو مصرف دارو در هر دو گروه تقریباً یکسان بوده و اختلاف آماری معناداری بین آن ها دیده نشد. ($Pvalue < 0.05$) در دقیقه ۳۰ پس از مصرف دارو میانگین درد در گروه مصرف کننده مورفین به طرز معناداری کمتر از گروه اکسی کدون بوده است. ($Pvalue > 0.05$) در ارزیابی انجام شده ۱ ساعت پس از مصرف دارو مشخص گردید که میانگین درد در هر دو گروه تقریباً یکسان بوده و اختلاف معناداری از نظر آماری بین دو گروه دیده نشد ($Pvalue < 0.05$) اما در زمان ۶ ساعت پس از مصرف دارو میانگین شدت درد در گروه اکسی کدون نسبت به گروه مورفین کمتر بوده و این اختلاف از نظر آماری معنا دار بوده است. بنابراین با توجه به طول عمر کمتر داروی مورفین نسبت به طول عمر ۴ تا ۶ ساعته ی داروی اکسی کدون کمتر بودن شدت درد در بیماران مصرف کننده ی اکسی کدون در ساعت ۶ پس از مصرف قابل توجهی می باشد.

نتیجه گیری: در نتیجهی این مطالعه مشخص شد که اثر دو داروی مورفین و اکسی کدون در شدت درد بیماران دارای شکستگی اندام در زمان اوج اثر دارو ها تقریباً یکسان بوده و تفاوت دو دارو در نیمه عمر آن ها می باشد.

کلمات کلیدی: اکسی کدون، مورفین، شکستگی اندام